

כבוד השבת

א. כבוד ועונג - מצוות דרבנן שמקורן בנביאים

1. מהם ארבעת הדברים שנאמרו בשבת לפי הרמב"ם? ציינו איזה מהם מהתורה ואיזה מדברי סופרים.

ב. ההכנות לשבת

2. מדוע חשוב להכין דבר מה לשבת בעצמנו, גם אם יש לנו עובדים שיכולים לעשות זאת עבורנו?

3. מהם שלושת הטעמים שמביא הילקוט יוסף לכך שעדיף להכין לשבת בעצמו?

ג. איסור קביעת סעודה בערב שבת

4. מדוע אסור לקבוע סעודה בערב שבת? הסבירו את הטעם.

5. מה ההבדל בין סעודת מצווה שזמנה ביום זה לבין סעודת מצווה שאין זמנה ביום זה?

6. באיזה זמן ביום שישי מותר לערוך סעודת מצווה?

7. באיזה שלב של יום שישי מותר לאכול "אכילה מועטת"?

8. מה ההבדל בין "סעודה מיוחדת" ל"ארוחה רגילה" בערב שבת? פרטו את ההלכות הנוגעות לכל אחת מהן.

ד. רחצה בערב שבת

9. מדוע עדיף להתרחץ דווקא ביום שישי לכבוד שבת? ממה צריך להיזהר בזמן הרחיצה?

ה. בגדי שבת

10. מה משמעות הביטוי "כיוצא לקראת המלך" בהקשר של בגדי שבת?

11. תלמיד שואל: "אני נמצא במקום שאין בו יהודים אחרים. האם עליי ללבוש בגדי שבת?" מה תענו לו ומדוע?

ו. זירוז העם לכבוד שבת קודש

12. מהן שלוש התקיעות הראשונות שהיו תוקעים בערב שבת, ומה הייתה מטרת כל תקיעה?

13. כיצד נהגו בקהילות בזמן הרמ"א במקום התקיעות?

14. לפי המשנה ברורה, מה השכר של האנשים שמזרזים את הציבור בערב שבת?

זמני כניסת השבת ויציאתה

א. בין השמשות

1. מהו המקור בתורה ממנו לומדים שהיממה מתחילה בערב?
2. באיזה זמן ביום ודאי שעדיין יום? ובאיזה זמן ודאי שכבר לילה?
3. מהו "בין השמשות" ומדוע אסור לעשות בו מלאכה בערב שבת?

ב. תוספת שבת

4. מהם שני הפסוקים בספר ויקרא מהם לומדים על תוספת שבת? הסבירו כיצד לומדים זאת.
(רמז: התורה מציינת את "תשעה לחודש" כשמדברת על יום הכיפורים)
5. כמה זמן לפני השקיעה מומלץ לקבל את השבת?
6. הסבירו את המשמעות הרעיונית של מצוות תוספת שבת. מה היא מלמדת אותנו על הקשר בין החול לקודש?
7. כיצד נוהגות נשים רבות לקבל את תוספת שבת? האם יש הבדל בין מנהג עדות אשכנז לעדות ספרד בעניין זה?
8. כיצד נוהגים הגברים לקבל את תוספת השבת?
9. מה צריך לעשות במקרה שבבית הכנסת לא מספיקים לומר "לכה דודי" לפני השקיעה?
10. האם אדם יכול לקבל תוספת שבת במחשבה?
11. מה הדין במקרה שאדם חושש שלא יספיק לסיים את חזרת הש"ץ של מנחה לפני השקיעה?
12. האם מותר למי שקיבל שבת לבקש ממי שעדיין לא קיבל שבת לעשות עבורו מלאכה?
13. מה הדין לגבי אישה שהדליקה נרות וקיבלה שבת - האם יכולה לבקש מבעלה לעשות מלאכות עבורה?
14. הסבירו מהי מצוות תוספת שבת ביציאת השבת.
15. מהו הזמן המדויק של מוצאי שבת? כמה כוכבים צריכים להיראות וכיצד?
16. מה ההבדל בין "צאת הכוכבים" הרגיל לבין הזמן הנדרש לקיום מצוות תוספת שבת במוצאי שבת?
17. האם מותר לסמוך על זמני מוצאי שבת המופיעים בלוחות השנה? מה צריך לוודא?

נרות שבת

א. טעמי הדלקת הנרות

1. מדוע מדליקים נרות בשבת? פרט את כל הטעמים.

ב. חובת הדלקת הנרות

2. מה הדין במקרה שאין לאדם כסף לקנות שמן להדלקת נרות?

3. מדוע נשים זכו במצוות הדלקת נרות?

4. כיצד יכול הבעל להשתתף במצוות הדלקת נרות?

5. מה הדין כאשר האישה אינה בבית בזמן הדלקת נרות שבת?

6. מה צריך לעשות כאשר הנרות כבו בעוד יום? האם צריך לברך שוב?

7. באיזה מקרה עדיף להדליק נרות בבגדי חול?

ג. מספר הנרות וגודלם

8. כמה נרות יש להדליק לכבוד שבת לכל הפחות? מדוע? כמה נרות נוהגים להדליק אצלכם בבית?

9. מהו המנהג כאשר מדליקים נרות במקום שאינו הבית?

10. כמה זמן צריכים הנרות לדלוק?

11. מהו השכר של המהדר בנרות יפים?

12. על מה מומלץ להתפלל אחרי הדלקת הנרות?

ד. זמן ההדלקה

13. כמה זמן לפני השקיעה נוהגים להדליק נרות שבת?

14. מה הדין כאשר עבר זמן ההדלקה והשמש שקעה?

ה. מקום ההדלקה

15. היכן יש להדליק את נרות השבת? מדוע?

16. מה הדין לגבי הדלקת נרות בסוכה בחג הסוכות?

17. כיצד מדליקים נרות בפנימייה?

18. מה הדין לגבי הדלקת נרות באוהל סיירים?

19. כאשר שתי משפחות אוכלות יחד, כיצד עליהן לנהוג בהדלקת נרות? הסבירו את שתי הדעות ואת טעמיהן.

20. מהו הפתרון המעשי כיום לשתי משפחות האוכלות יחד, בעניין הדלקת נרות?

ו. הברכה וההדלקה

21. מהם שני המנהגים בעניין זמן הברכה על הדלקת נרות?

22. מדוע יש הנוהגות לברך אחרי ההדלקה?

23. כיצד נוהגות הנשים המברכות אחרי ההדלקה כדי שהברכה תיחשב לפני המצווה?

24. האם מותר להדליק נר שבת מנר שבת אחר? מדוע?

25. מה הדין לגבי הדלקת קיסם או נר של חול מנר של שבת?

26. כיצד יש להיזהר במקום הנחת הנרות, כדי שלא יכבו?

קידוש

א. מקור המצווה וטעמה

1. מהו המקור בתורה למצוות קידוש השבת? צטטו את הפסוק המתאים.
2. מתי צריך לזכור את השבת על פי הרמב"ם? (שני זמנים)
3. מדוע נקרא הקידוש של שבת בבוקר "קידושא רבה"?
4. מדוע תיקנו חכמים שהקידוש יהיה על היין? הסבירו על פי ספר החינוך.

ב. נוסח הקידוש

5. מה ההבדל בין נוסח הקידוש של ליל שבת לנוסח הקידוש של שבת בבוקר?
6. על פי ספר החינוך, איזה זיכרון נוסף יש בקידוש מלבד זכירת חידוש העולם?

ג. דיני השתייה של יין הקידוש

7. מהי כמות היין שצריך המקדש לשתות מכוס הקידוש?
8. האם מותר למקדש לדבר, או לרמוז, בין סיום הקידוש לשתיית היין? הסבירו את הדין לכתחילה ובדיעבד.
9. מה הדין אם המסובים דיברו לפני שהמקדש טעם מהיין, האם יצאו ידי חובת הקידוש?
10. מה יש לעשות במקרה שהמסובים רבים ואין מספיק יין בכוס?

ד. קידוש במקום סעודה

11. מהו המקור לדין "אין קידוש אלא במקום סעודה"? הביאו את הפסוק וההסבר.
12. אילו שתי הלכות נובעות מדין "קידוש במקום סעודה"?
13. האם מותר להביא את המאכלים מהמטבח אחרי הקידוש, או שזה נחשב להפסק? נמקו את תשובתכם.
14. מה וכמה צריך לאכול כדי לקיים "קידוש במקום סעודה"?

ה. חובת נשים בקידוש

15. מדוע היינו חושבים שנשים פטורות ממצוות קידוש?
16. כיצד מיישבת הגמרא את חיוב הנשים בקידוש? הסבירו את המושגים "זכור" ו"שמור".
17. האם אישה יכולה להוציא ידי חובה גבר בקידוש? הסבירו את הטעם לכך.

סעודות השבת

א. שלוש סעודות השבת

1. כמה סעודות חייבים לאכול בשבת?
2. האם אישה חייבת באכילת שלוש סעודות בשבת? האם עני המתפרנס מן הצדקה חייב בהן?
3. מה חייבים לאכול בסעודות אלו? (התייחסו במפורט גם לסעודה שלישית)
4. הסבירו מהו שיעור "כדי אכילת פרס" ומה צריך להספיק לאכול בזמן זה.

ב. זמני הסעודות

5. מהם הזמנים המדויקים של שלוש סעודות השבת?
6. הסבירו את ההבדל בין מי שהתחיל לאכול לחם לפני השקיעה למי שאכל רק מזונות או פירות וכבר שקעה החמה.
7. עד מתי ניתן להתחיל את סעודה שלישית אם לא הספיקו לאכול לפני השקיעה?

ג. חובת לחם משנה בסעודות השבת

8. הסבירו את הקשר בין המן במדבר ללחם משנה בשבת.
9. מדוע מכסים את החלות בשעת הקידוש? הביאו את שני הטעמים המובאים במקורות.

הבדלה

א. הבדלה בתפילה - "אתה חוננתנו"

1. מהי ההלכה במקרה ששכח אדם לומר "אתה חוננתנו" ונזכר לפני שאמר את שם ה' בברכה?

2. מה עליו לעשות אם נזכר רק לאחר שאמר את שם ה'? הסבירו מדוע.

ב. סדר ההבדלה על היין

3. מהו סדר הברכות בהבדלה?

4. תארו את סדר החזקת היין והבשמים במהלך ההבדלה.

5. מה הסיבה למנהג שיש הנוהגים למלא את הכוס על גדותיה עד שנשפך מעט יין?

6. מהי הסיבה העיקרית לתקנת ברכת הבשמים בהבדלה?

7. מדוע מברכים על הנר דווקא במוצאי שבת?

8. מהי "אבוקה" ומדוע היא עדיפה לברכת הנר? פרטו את האפשרויות החלופיות אם אין לו אבוקה.

9. מדוע נוהגים להסתכל בציפורניים בזמן ברכת הנר?

ג. איסור עשיית מלאכה ואכילה לפני הבדלה

10. מה צריך לעשות במוצאי שבת, כדי להתיר לו לעשות מלאכה? פרטו את האפשרויות.

11. האם מותר לשתות תה לאחר שהבדיל בתפילה אך לפני הבדלה על הכוס? נמקו.

ד. זמירות למוצאי שבת

12. מדוע מזכירים את אליהו הנביא דווקא במוצאי שבת?

ה. מלווה מלכה

13. באיזה אופן מינימלי ניתן לקיים את סעודת מלווה מלכה לפי המשנה ברורה?

14. מהו סוף הזמן המועדף לאכילת סעודת מלווה מלכה? ציינו את הזמנים לפי סדר עדיפות.

15. באילו מאכלים ניתן לקיים את סעודת מלווה מלכה? פרטו את כל האפשרויות לפי סדר עדיפות.

דיני שבת שנקבעו על ידי נביאים

א. וְכַבַּדְתוּ מַעֲשֵׂוֹת דְּרָכֶיךָ – הילוך תהא בנחת

1. מהו המקור בנביאים לאיסור ריצה בשבת? צטטו את הפסוק והסבירו כיצד דרשו אותו חז"ל.
2. באילו מקרים מותר לרוץ בשבת? הביאו לפחות שלוש דוגמאות.
3. באיזה מקרה מותר למבוגרים לקפוץ ולרוץ בשבת?

ב. מִמְּצוֹא חֶפְצֶךָ

4. מהו איסור "עין בצורכי חול"? הביאו דוגמה מעשית.
5. מדוע אסור לאדם להמתין בתחנת האוטובוסים בשבת כדי לנסוע מיד במוצאי שבת?
6. האם מותר לאדם להרהר בעסקיו בשבת?

שכר שבת

7. מהם שני הטעמים לאיסור קבלת שכר שבת?
8. מהו "שכר שבת בהבלעה"? הסבירו והדגימו.
9. מדוע מותר לשלם עבור שהות במלון בשבת? פרטו את הנימוקים ההלכתיים.

נתינת מתנה בשבת

10. איזו מתנה מותר לתת בשבת עצמה?
11. מהי הדרך המועדפת הלכתית לתת בשבת מתנה, שאין בה צורך שבת?

מדידה בשבת

12. מדוע אסור חז"ל למדוד בשבת?
13. באילו מקרים מותר למדוד בשבת? הביאו שלוש דוגמאות שונות.

קריאת מכתבים ומסמכים בשבת

14. מהם "שטרי הדיטות"? תנו שלוש דוגמאות מחיי היום-יום.
15. אילו מודעות מותר לקרוא בלוח המודעות בבית הכנסת בשבת ואילו אסור? הסבירו והדגימו.

ממצוא חפצך - חפצי שמים מותרים

16. מה ההבדל בין "חפצי אדם" ל"חפצי שמים"? הסבירו והדגימו.

17. מדוע מותר למכור עליות לתורה בשבת? הסבירו את הטעם ההלכתי.

18. מותר בשבת לחפש מלמד לבנו? מהי ההגבלה?

ג. וְדַבֵּר דְּבָר

19. איזה איסור למדו חז"ל מהמילים "ודבר דבר"?

20. אילו סוגי דיבורים אסורים בשבת? הביאו שתי דוגמאות.

21. מה ההבדל בין דיבור על מלאכה שעשו בעבר לדיבור על מלאכה שיעשו בעתיד?

22. באיזה מקרה אסור לספר לחבר על קניית חפץ?

23. מהו ההבדל בין הרהור לדיבור בענייני חול בשבת?

24. מדוע יש להימנע מהרהורים המביאים לדאגה בשבת? הביאו לכך ראיה מהתפילה.